

รายการอ้างอิง

- กรมพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน . (2549). รายงานฉบับสมบูรณ์ การนำของเสียจากการผลิตเอทานอล มาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่า. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ฝ่ายสิ่งแวดล้อม. (2552). ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์โรงไฟฟ้าของ กฟผ.ประจำปี 2551. เอกสารไม่ตีพิมพ์.
- นุชนาด ลอยจิว. (2551). การวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรชีวิตของระบบผลิตเอทานอลสำหรับเชื้อเพลิงแก๊สโซฮอลล์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะวิศวกรรมศาสตร์, สาขาวิชาวิศวกรรมพลังงาน.
- มูลนิธิสิ่งแวดล้อมไทย. (2550). รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาการประเมินวงจรชีวิตการผลิต และการใช้เอทานอลจากมันสำปะหลังและอ้อย. เอกสารไม่ตีพิมพ์.
- เสกสรร พ่าป้อง และ ปมทอง มาลากุล ณ อยุธยา. (2551). การประเมินความคุ้มค่าเชิงพลังงานและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของการผลิตไบโอเอทานอลจากมันสำปะหลังโดยใช้เทคนิคการประเมินวัฏจักรชีวิต. ใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะวิศวกรรมศาสตร์ (น.301-305), การประชุมวิชาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก . (2552). รายงานสรุปผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ประจำปี 2552. เอกสารไม่ตีพิมพ์.
- Bengt Steen. (1999a). CPM report 1999:4: A systematic approach to environmental priority strategies in product development (EPS) Version 2000 – General system characteristics. Unpublished manuscript, Chalmers University of Technology, Technical Environmental Planning.
- Bengt Steen. (1999b). CPM report 1999:5: A systematic approach to environmental priority strategies in product development (EPS) Version 2000 – Models and data of the default method. Unpublished manuscript, Chalmers University of Technology, Technical Environmental Planning.

- Daniel, G., J. Amrebn. 2549. ET4Thai, Environmental Technologies for Thai Industries. Jan-Feb 05, pp. 13-19.
- Dario R. Gómez, John D. Watterson. (2006). Chapter 2: Stationary Combustion, 2006 *IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories*, pp.2.1-2.47.
- Eastern Research Group, Inc. PA Consulting Group. (2009). *Resource Assessment Report for Livestock and Agro Industrial Wastes –Thailand*. Unpublished manuscript.
- Kelsall D.R., T.P. Lyons. (1999). *Management of fermentations in the production of alcohol*. The Alcohol Textbook. 3rd. Nottingham University Press. Nottingham.
- Murphy J.D., McCarthy. (2005). Ethanol Production from Energy Crops and Waste for Use as a transport fuel in Ireland, *Applied Energy* 82, pp. 148-166.
- Thu Lan T. Nguyen, Shabbir H. Gheewala. (2008). Fossil energy, environmental and cost performance of ethanol in Thailand, *Journal of Cleaner Production* 16, pp.1814-1821.
- Tim Simmons. (2006). CO₂ emission from stationary combustion of fossil fuels, *Good Practice Guidance and Uncertainty Management in National Greenhouse Gas Inventories*, pp.15-40.
- CPM database, Impact assessment data EPS 2000, สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2554, จาก <http://cpmdatabase.cpm.chalmers.se/IAM/index.asp?IAM=EPS+default&IAMVer=2000>
- David Ludington, President DLtech, Inc. Ithaca NY, Calculating the Heating Value of Biogas, สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2554, จาก http://www.dairyfarmenergy.com/DLtech_Publications/Heating_Value_of_Bio_gas.pdf
- The US Central Intelligence Agency, CIA. The world fact book, สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554, จาก <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/print/th.html>; 2010.

ภาคผนวก ก

การคำนวณปริมาณรายการสิ่งแวดล้อม (Environmental Flows)

ก-1 ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ในหน่วยกิโลกรัมต่อลิตรเอทานอล

ส่วนของการใช้พลังงานไฟฟ้า: ใช้ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก สำหรับโครงการ CDM ประเภททั่วไป มีค่าเท่ากับ 0.5812 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อเมกะวัตต์-ชั่วโมง จากรายงานสรุปผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ประจำปี 2552 โดยใช้วิธีคำนวณตาม Annex 14 Methodological Tools (Version 02) "Tool to calculate the emission factor for an electricity system"

ส่วนของการเผาไหม้น้ำมันเตา และก๊าซชีวภาพ ในการผลิตไอน้ำ: ใช้ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้น้ำมันเตา และก๊าซชีวภาพ มีค่าเท่ากับ 3.111 กิโลกรัมต่อกิโลกรัม และ 1.174 กิโลกรัมต่อลบ.ม (ข้อมูล IPCC: 2006) และคำนวณปริมาณการใช้น้ำมันเตา และก๊าซชีวภาพที่เผาไหม้ในหม้อไอน้ำ โดยอ้างอิงการใช้ไอน้ำอิมตัวที่ 6.5 บาร์เกจ, อุณหภูมิน้ำป้อน 90 องศาเซลเซียส, ประสิทธิภาพหม้อไอน้ำเชื้อเพลิงน้ำมัน และก๊าซเฉลี่ยที่ 76% และ 72.5% ตามลำดับ (Robert Bessette, 2002) จากสมการ (ก.1)

$$m_{oil}(q) = m_w(h_g - h_f) / Eff_{Boiler} \quad (ก.1)$$

เมื่อ

m_{oil} = ปริมาณการเผาไหม้เชื้อเพลิงในการผลิตไอน้ำ, กิโลกรัมต่อลิตรเอทานอล

q = ค่าความร้อนจากน้ำมันเชื้อเพลิง (หรือก๊าซชีวภาพ), กิโลจูลต่อกิโลกรัม (หรือกิโลจูลต่อลบ.ม)

m_w = ปริมาณไอน้ำที่ผลิตได้, กิโลกรัมต่อลิตรเอทานอล

h_g = ค่าพลังงานของไอน้ำอิมตัว, กิโลจูลต่อกิโลกรัม (ไอน้ำอิมตัวที่ 6.5 บาร์เกจ, $h_g = 2,766.4$ กิโลจูลต่อกิโลกรัม)

h_f = ค่าพลังงานของน้ำป้อน, กิโลจูลต่อกิโลกรัม (น้ำป้อนที่ 90 องศาเซลเซียส, $h_f = 376.9$ กิโลจูลต่อกิโลกรัม)

Eff_{Boiler} = ประสิทธิภาพหม้อไอน้ำ

ส่วนของกระบวนการหมักเอทานอล: อ้างอิงข้อมูลจากการคำนวณ มีค่าประมาณ 100-120 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อกำลังการผลิต 150,000 ลิตรเอทานอล (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2549)

ส่วนของกระบวนการบำบัดน้ำเสียด้วยระบบ UASB และระบบ Anaerobic lagoon: อ้างอิงอัตราการเกิดก๊าซชีวภาพ ที่ 0.4 ลบ.ม.ต่อกิโลกรัม COD (ช่วง 0.4 – 0.5 ลบ.ม.ต่อกิโลกรัม COD) จากรายงานฉบับสมบูรณ์ การนำของเสียจากการผลิตเอทานอลมาใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มมูลค่า ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2549 และประสิทธิภาพการบำบัดของระบบ UASB และระบบ Anaerobic lagoon (Less than 2 meters deep) คิดที่ 80% (Range 80% - 100%) และ 20% (Range 0% - 30%) จากรายงาน Resource Assessment Report for Livestock and Agro-Industrial Wastes – Thailand โดย Eastern Research Group, Inc. PA Consulting Group, 2009

โดยคำนวณปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ที่ 38% โดยปริมาตรของก๊าซชีวภาพ และสามารถคำนวณปริมาตรต่อกิโลกรัมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ที่ 27°C (300K), 1 atm เท่ากับ 0.559 ลบ.ม.ต่อกิโลกรัม ได้จากสมการ (ก.2)

$$V = nRT / P \quad (\text{ก.2})$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} V &= \text{ปริมาตรของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ลิตร)} \\ n &= \text{mol 1 kg.CO}_2 \\ &= (1,000 \text{ g}) \times (1 \text{ mol} / 44 \text{ g}) = 22.7 \text{ mol CO}_2 \\ R &= \text{ค่าคงที่ของก๊าซ} = 0.0821 \text{ L atm mol}^{-1} \text{ K}^{-1} \\ T &= \text{อุณหภูมิ (K) ที่ 300K} \\ P &= \text{ความดัน (atm) ที่ 1 atm} \end{aligned}$$

ก-2 ก๊าซมีเทน (CH_4) ในหน่วยกิโลกรัมต่อลิตรเอทานอล

ส่วนของกระบวนการบำบัดน้ำเสียด้วยระบบ UASB และระบบ Anaerobic lagoon: อ้างอิงอัตราการเกิดก๊าซชีวภาพ ที่ 0.4 ลบ.ม.ต่อกิโลกรัม COD (ช่วง 0.4 – 0.5 ลบ.ม.ต่อกิโลกรัม COD) จากรายงานฉบับสมบูรณ์ การนำของเสียจากการผลิตเอทานอลมาใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มมูลค่า ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน, 2549 และ ประสิทธิภาพการบำบัดของระบบ UASB และระบบ Anaerobic lagoon (Less than 2 meters deep) คิดที่ 80% (Range 80% - 100%) และ 20% (Range 0% - 30%) จากรายงาน Resource Assessment Report for Livestock and Agro-Industrial Wastes – Thailand โดย Eastern Research Group, Inc. PA Consulting Group, 2009

โดยคำนวณปริมาณก๊าซมีเทน (CH_4) ที่ 60% โดยปริมาตรของก๊าซชีวภาพ และสามารถคำนวณปริมาตรต่อกิโลกรัมก๊าซมีเทน (CH_4) ที่ 27°C (300K), 1 atm เท่ากับ 1.539 ลบ.ม.ต่อกิโลกรัม ได้จากสมการ (ก.2) เมื่อ mol 1 kg. CH_4 มีค่าเท่ากับ $(1,000 \text{ g}) \times (1 \text{ mol} / 16 \text{ g}) = 62.5 \text{ mol CH}_4$

ก-3 ปริมาณ COD, BOD ในน้ำเสียจากน้ำกากส่า ในหน่วยกิโลกรัมต่อลิตรเอทานอล

ส่วนของกระบวนการบำบัดน้ำเสียด้วยระบบ UASB และระบบ Anaerobic lagoon: ประสิทธิภาพการบำบัดของระบบ UASB และระบบ Anaerobic lagoon (Less than 2 meters deep) คิดที่ 80% (Range 80% - 100%) และ 20% (Range 0% - 30%) จากรายงาน Resource Assessment Report for Livestock and Agro-Industrial Wastes – Thailand โดย Eastern Research Group, Inc. PA Consulting Group, 2009

โดยคำนวณปริมาณ COD, BOD ในน้ำเสียที่ผ่านขั้นตอนการบำบัดน้ำเสียจากน้ำกากส่าด้วยระบบ UASB (ขั้นตอนที่ 1) ที่ 20% ของปริมาณ COD, BOD ในน้ำเสียก่อนเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย และคำนวณปริมาณ COD, BOD ในน้ำเสียที่ผ่านขั้นตอนการบำบัดน้ำเสียด้วยระบบ Anaerobic lagoon (ขั้นตอนที่ 2) ที่ 80% ของปริมาณ COD, BOD ในน้ำเสียภายหลังผ่านระบบ UASB ตามลำดับ

ภาคผนวก ข

การคำนวณมูลค่าต้นทุนภายนอกผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ข.1

การคำนวณมูลค่าต้นทุนภายนอกผลกระทบสิ่งแวดล้อม จากการผลิตเอทานอล 99.5% (กรณีที่ไม่พิจารณาต้นทุนผลผลิตเอทานอลได้มาใช้ประโยชน์)

		Exchange Rate		42.07		BaB/ELU			
1. CO2	Human health impact indicators	Life expectancy	7.83E-07	85,000	0.087405	ELU/kg	1.0022		
		Severe morbidity	3.53E-07	100,000	0.085300	ELU/kg	0.5249		
		Morbidity	6.55E-07	10,000	0.006550	ELU/kg	0.0074		
		Crop production capacity	7.56E-04	0.15	0.000113	ELU/kg	0.0017		
		Wood production capacity	-0.0405	0.04	-0.001620	ELU/kg	-0.0241		
		Extinction of species	1.26E-14	1.30E+11	0.001388	ELU/kg	0.0206		
		AI							1.8227
		AI							1.8194
		AI							0.4537
		AI							0.2372
2. CH4	Human health impact indicators	Life expectancy	1.67E-05	85,000	1.419500	ELU/kg	1.8062		
		Severe morbidity	7.42E-06	100,000	0.742000	ELU/kg	0.9441		
		Morbidity	1.38E-05	10,000	0.137800	ELU/kg	0.1751		
		Crop production capacity	0.0499	0.15	0.007485	ELU/kg	0.0095		
		Wood production capacity	-0.1088	0.04	-0.004320	ELU/kg	-0.0055		
		Extinction of species	2.65E-13	1.30E+11	0.029150	ELU/kg	0.0371		
AI							2.9665		
AI							0.7452		
3. COD	Bio-diversity impact indicators	Extinction of species	9.18E-15	1.30E+11	0.0010688	ELU/kg	0.0016		
		AI							0.0004
4. BOD	Bio-diversity impact indicators	Extinction of species	1.83E-14	1.30E+11	0.0020130	ELU/kg	0.0013		
		AI							0.0004
AI							0.0005		
AI							0.0005		
AI							2.3655		
AI							4.5926		

ตารางที่ ข.2

การคำนวณมูลค่าต้นทุนภายนอกผลกระทบสิ่งแวดล้อม จากการผลิตเอทานอล 99.5% (กรณีที่มีปริมาณน้ำผลพลอยได้มาใช้ประโยชน์)

Environmental Factor	Environmental Indicators		Global Best Practice	GWP	CO ₂ e	WTP	Market Value ES/ton E (€)	Unit	Exchange Rate	42.07	Bath/ELU
	Q1	Q2									
1. CO ₂	0.7505	0.5009	Human health impact indicators	Life expectancy	7.83E-07	85,000	0.067405	ELU/kg	0.223	0.4747	0.3189
				Severe morbidity	3.53E-07	100,000	0.055300	ELU/kg		0.2468	0.1659
				Morbidity	6.55E-07	10,000	0.006550	ELU/kg		0.0461	0.0308
				Crop production capacity	7.50E-04	0.15	0.000113	ELU/kg		0.0008	0.0005
				Wood production capacity	-0.0405	0.04	-0.001620	ELU/kg		-0.0114	-0.0076
Bio-diversity impact indicators		1.20E-14	1.10E+11	0.001386	ELU/kg	0.0066	0.0065	0.7688	0.5130		
2. CH ₄	0.0916	0.0095	Human health impact indicators	Life expectancy	1.67E-05	85,000	1.418500	ELU/kg	0.223	0.0216	0.0880
				Severe morbidity	7.42E-06	100,000	0.742000	ELU/kg		0.0113	0.0450
				Morbidity	1.30E-05	10,000	0.137600	ELU/kg		0.0021	0.0083
				Crop production capacity	0.0488	0.15	0.007485	ELU/kg		0.0001	0.0005
				Wood production capacity	-0.1080	0.04	-0.004320	ELU/kg		-0.0001	-0.0003
Bio-diversity impact indicators		2.65E-13	1.10E+11	0.029150	ELU/kg	0.0004	0.0018	0.0655	0.1413		
3. COO	0.0416	0.1656	Bio-diversity impact indicators	Extinction of species	9.19E-15	1.10E+11	0.0010068	ELU/kg	0.223	0.0004	0.0016
				Extinction of species	1.83E-14	1.10E+11	0.0020130	ELU/kg	0.0004	0.0016	
4. BOD	0.0277	0.0675	Bio-diversity impact indicators	Extinction of species	1.83E-14	1.10E+11	0.0020130	ELU/kg	0.223	0.0005	0.0013
				Extinction of species					0.0005	0.0013	0.0050

ประวัติการศึกษา

ชื่อ	นางสาวพรนภา สามงามยา
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2522
วุฒิการศึกษา	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2544
ตำแหน่ง	(พ.ศ.2545 – พ.ศ.2549) วิศวกรส่วนวิศวกรรมจัดขึ้นรูปโลหะ (พ.ศ.2549 – ปัจจุบัน) วิศวกรส่วนซ่อมบำรุงเครื่องกล
ทุนการศึกษา	ทุนส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ ประจำปีการศึกษา 2553, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผลงานทางวิชาการ	พรนภา สามงามยา และวันวิสาข์ สกลภาพ, "การประเมินต้นทุน ภายนอก จากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของกระบวนการผลิตเอทานอล จากวัตถุดิบมันสำปะหลัง และกากน้ำตาล ในประเทศ ไทย", การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม และการ จัดการสิ่งแวดล้อม ครั้งที่3 (CESEM 3), วันที่ 14-15 มีนาคม พ.ศ.2554
ประสบการณ์ทำงาน	(พ.ศ.2545 – พ.ศ.2549) บริษัท ผลิตภัณฑ์วิศวไทย จำกัด (พ.ศ.2549 – ปัจจุบัน) บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)

